

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1439644

Uw brief
18 oktober 2018

Uw referentie
2018D50028

Datum 15 november 2018

Betreft Reactie op vragen over wetsvoorstel inzake wijziging rentemaatstaf
lening ho

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de commissie Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap over het wetsvoorstel inzake de wijziging van de
rentemaatstaf voor de lening hoger onderwijs (kamerstuk 35 007).

1. Wat zijn de bedragen achter de 260 miljoen? Hoe is dit bedrag berekend:
op welke studentaantallen/terugbetalingen is dit gebaseerd?

Wanneer alle studenten die aan het terugbetalen zijn onder het nieuwe
renteregime vallen (omstreeks het jaar 2060), zal het bedrag aan uitstaande
leningen volgens de raming oplopen tot circa €33,5 miljard. Op basis van de
gemiddelde rentes in de afgelopen tien jaren was de 10-jaarsrente 0,78
procentpunt hoger dan de 5-jaarsrente. Dit verschil in rentepercentages over het
totaal aan uitstaande leningen leidt tot structurele extra rente ontvangsten van
€262 miljoen (0,78% van €33,5 miljard). In deze berekening is er dus vanuit
gegaan dat alle oud-studenten in de aflofase het extra bedrag als gevolg van de
hogere rente ook betalen. Omdat studenten echter worden beschermd tegen te
hoge maandlasten wanneer zij onvoldoende verdienen, zal ook een deel extra
worden kwijtscholden. Dit is geraamd op €36 miljoen aan extra
kwijscheldingen op basis van de door het Centraal Planbureau geraamde
afloquote van 86,4%¹. Hierdoor is de totale opbrengst per saldo €226 miljoen.

2. Wat kost het de student? Wat betaalt de student bij een studieschuld
(bijv. van het gemiddelde van 21.000) aan extra rente voor de komende
35 jaar met dit voorstel?

De gemiddelde studieschuld inclusief rente-opbouw tijdens de studie is met de
huidige 5-jaarsrente ongeveer €21.000 bij afstuderen. Bij de 10-jaarsrente is die
ongeveer €21.500 bij afstuderen. Hierbij is er vanuit gegaan dat de 10-jaarsrente
0,78 procentpunt hoger is dan de 5-jaarsrente op basis van de gemiddelde rentes
in de afgelopen tien jaren. Na het afstuderen is er een aanloopfase van circa 2

¹ CPB, *Gemiddelde aflossing en inkomenseffecten sociaal leenstelsel*, 22 mei 2014. Zie Kamer-stukken II
2013/14, 24 724, nr. 131, p. 15.

jaar waarin nog niet hoeft te worden terugbetaald. Daarna volgt de aflofase van 35 jaar.

Onze referentie
1439644

Onderstaande tabel bevat de maandbedragen bij een schuld van €21.000 en verschillende toekomstige inkomens.

Maandlijks terug te betalen bedrag (in euro's)	Inkomen						
	20.000		40.000		80.000		
	5 -jaars	10 jaars	5-jaars	10-jaars	5-jaars	10-jaars	
Schuld	21.000	0	0	65	65	70	82

In de gearceerde cellen is weergegeven welke inkomensgroepen met welke schuld onder de draagkrachtregeling vallen.

Bij een gemiddelde schuld van €21.000 en een toekomstig jaarinkomen van bijvoorbeeld €40.000 is er geen verschil in de maandelijkse bedragen. Als het inkomen gelijk blijft, zal dit voor de komende 35 jaar geen extra rentekosten betekenen. Bij een zelfde gemiddelde schuld en een inkomen van bijvoorbeeld €80.000, is het verschil in maandbedragen €12. Als de gehele terugbetaaltermijn van 35 jaar wordt benut, bedraagt het bedrag aan extra te betalen rente in dat geval circa €5.000. Het gaat dan om circa €12 euro per maand en dat 35 jaar lang. De praktijk laat zien dat een groot deel van de studenten vervroegd aflost. Wanneer een student zijn/haar studieschuld vervroegd aflost, zal het extra te betalen bedrag aan rente lager uitvallen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven